

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtnih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Občno izdanje stane: za jeden mesec .f. — 20, letno Avstrije f. 1.40 za tri mesece .f. — 5, za pol leta .f. — 10, za vse leto .f. — 20. Na naročbe brez priložne naročilnice se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 ucv., izven Trsta po 3 ucv. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 ucv., izven Trsta 5 ucv.

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za naslove s dobrotami drkami se plačuje preostor, kolikor obsega razvalnih vrstic. Poslana osmrtine in javnozdravila, domaći oglašit. itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništva: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacija in oglaš sprejema uredništvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Oprete reklamacije so proste poštnine.

„Edinosti je moč!“

Radi velikonočnih praznikov izide prihodnja številka „Edinosti“ v torek zvečer ob navadni uri.

Istra pred prestolom.

„Popolno zaupanje paimamo do Njegovega Veličanstva, našega cesarja in kralja ...“

Spinčić na shodu v Hrušici.

Državi avstrijski, ali kakor pravijo sedaj v zmislu nje državnopravne uredbe: državni avstro-ogriški, nadelo so naslov — države posebnosti. In ni da bi človek rekel, da ta naslov ni opravičen. Neka posebnost je ta država že po vsej svoji sestavi: po različnosti in mnogovrstnosti sestavljajočih jo delov in po narodni mnogovrstnosti svojih stanovnikov. Tu se križajo gnotne koristi posamičnih pokrajin, a v veliki večini se tu križajo duševne koristi prebivalstva. In ni drugače mogoče, ker je tu različnih narodnosti, ki so se toli različno razvijale v svoji kulturi vsled zgodovinskih dogodkov. Nekoje narodnosti so bile bolj izpostavljene viharjem, zabeleženim v zgodovini te države, druge pa manj; nekoje pokrajine so bile jez, ob koji so neprestano butale sovražne sile, druge so se pa mogle mirno razvijati in procvitati, — za tem jezom. Od toli razlika v razvoju in kulturi različnih avstrijskih pokrajin in narodnosti.

Naravno bi bilo po takem, da bi se one narodnosti, ki so se mogle mirno razvijati in napredovati za varnim hrbtom svojih sodržavljancev, skazale hvaležne tem poslednjim s tem, da jim gredo na roko in pomorejo, da v sedanjih časih, ko je vržen ob tla oni dedni sovražnik naše države na Vstoku, ki je skozi stoletja v zemirjal in prelival potoke krvi po teh naših južnih pokrajinah — da bi one druge, srečnejše narodnosti, pravimo, pomagale nam zaostali Jugoslovonom, da popolnimo to, kar smo zamudili, ne po lastni krivdi, ne po svoji brezbriznosti, ne po svoji indolenciji, ampak zgolj zato, ker nam je božja Previdnost prisodila vzvišeno nalogo stražarjev državi Habsburgov in evropski kulturi. S kratka: naravno bi bilo, da se nam skazejo hvaležne oni, ki so se mogli uspešneje razvijati, ker smo jih branili mi se svojimi hrbti in smo preprečili, da najkrvoločnejši sovražnik krščanske vere in civilizacije ni mogel pustošiti njihovih pokrajin in njihovih livad.

Naravno bi bilo to — in vendar ni takó, kajti Avstrija je država posebnosti. Kjer bi smeli pričakovati, da nam vzraste cvetka hvaležnosti, pogluno nam je iz tal trnje nestrpljivosti, nasprotstva in narodne gospodolželjnosti. Oni, kojim smo skrbeli mi za varno zavetje in ki so mogli napredovati po naši zaslugi, jeli so izvajati iz tega dejstva

posledico, da so oni predistinjovani za gospodstvo, in pa — za hlapčevanje. Namesto dolžne podpore in hvaležnosti, dobivamo zasmehovanje in ovire. In tako je nastala neukrotljiva pohlepnost po gospodstvu na jedni strani, ogorčenje pa na drugi — tako so nastali narodni boji v teh naših pokrajinah. Oni drugi hoté, da smo mi nepristopni kulturi, dočim nam pravita naše uverjenje in zgodovina, da smo doprinali neizmerno žrtve v boji proti sovražnikom iste kulture.

Pri takih razmerah ni bilo drugače mogoče, nego da se je vnel silovit naroden boj med onimi, ki nam odrekajo vsakršno ceno, in med nami, ki se zavedamo svoje velike cene za to državo. Boj med Slovanstvom in njega nasprotniki se bje že davno davno in vihra v današnjih dneh hujše nego kedaj poprej. Misliti bi morali, da ta boj državljani proti državljani mora slednjič izpodjesti korenike tej državi, ker jej nedostaje one jednosti v sestavi, na kojoj se opirajo druge države, ker jej popolnoma nedostaje soglasja med gnotnimi in duševnimi koristmi posamičnih pokrajin in narodnosti.

Tako bi morali misliti — a vendar ni tako, kajti naša država je država posebnosti. Naša država je neka posebnost z ozirom na nje sestavo, z ozirom na mnogovrstnost nje stanovnikov, z ozirom na viharjoče narodne borbe — ali največa in zajedno imponujoča posebnost v tej državi je otroška udanost vseh teh stanovnikov do prejasne vladajoče dinastije. Ta ljubezen in to oboževanje do dinastije je ona sila, ki zmagonosno paralizuje vse posledice, izvirajoče iz boja med posamičnimi državljani. V tem brezpogojnem zaupanju do dinastije je oni ključ, kojim moremo razrešiti veliko uganjko, kakó je mogla ta naša država zmagonosno prebiti toli silovitih zgodovinskih viharjev in kako je mogoče, da ugled te države na zunaj blesti v vsem svojem sijaju vzlic vsem narodnim bojem, ki jej pretresajo nje notranjost. Ljubezen do dinastije je ona vez, ki spaja nerazdružljivo vse različne dele te države, udanost do dinastije je trdna in nepremična točka v borbi med narodnostmi avstrijskimi. V bližini prejasne krone in narodnih strasti in borb — tam je le ljubezen in zaupanje. To resnico je naglašal tudi poslanec Spinčić na shodu v Hrušici vskliknivi: „Popolno zaupanje pa imamo do Njeg. Veličanstva cesarja in kralja — — —!“

In res: temu dobremu in pravičnemu vladarju smemo zaupati vsi brez razlike narodnosti! Do tega plemenitega vladarja smemo zaupljivo obrniti svoj pogled, kadar vidimo, da se nam krivica godi — tam gori pred prestolom nam je pomoč gotova, kadar nas tarejo beda, nevolja in zla volja zlih ljudi.

„Dora!“ odvrnil je Pavel živahno in prijel devico za roko, „da odidem? moram li?“

„Joj, joj! Bože, Bože!“ zaječala je starka. „Sramote, velike sramote! Čast in poštenje vam, milostivi gospod, po dnevi, na vratih, da! Ali po noči preko plotu, kakor tat, da oprostite, greh je in sramota. Tega pravila ni v svetem pismu niti za gosposodo!“

„Kuma!“ ukorila jo je Dora.

„A ni ga. Pojdi v hišo, takoj pojdi v hišo. Da bi oče — saj bi me ubil! Dorica, draga Dorica, pojdi v hišo. Bože, Bože! — Da te vidi pokojna mati!“

„Gospod Pavle, ako Boga znate, idite!“ šepnola je Dora in mu odtegnola roko.

„Pojdem. Ali slušaj me. Samo besedico. Moram. Danes se mi je v srce zatnil krvav nož; bilo mi je, da prekolnem dan, ko me

Zlasti mi Jugoslovani se živo zavedamo — kar je tudi opetovano naglašal poslanec Spinčić na shodu v Hrušici —, da je usoda naša tesno spojena z usodo dinastije Habsburgov; sosebno mi Jugoslovani si predstavljamo našega vladarja kot poseobljeno — pravico!!!

Ne, to ni fraza: dinastični čut med nami je toli razvit in utrjen, da ga ne morejo omajati ni viharji narodnih bojov niti zloba zlobnih ljudi — onih brezvestnežev, ki sistematično delajo na to, da bi kakor si bodi skalili to divno razmerje med vladarjem in podaniki. Naše zaupanje do svojega vladarja je neomahljivo in vera v idealno pravičnost Njegovo toli trdna, da le pomilovanjem gledamo na prizadevanja onih, ki bi hoteli, da pade na nas odlij nelojalnosti. Zaman jim ves trud: naše zaupanje do dinastije in ljubezen iste do vseh svojih podanikov stojita toli visoko, da teh čutstev ne morejo nikdar doseči zlobne nakane zlobnih ljudi. Zastonj jim ves trud, kličemo jim še jedenkrat: dinastični naš čut je neporušljiv, na tem čutu temelji naša vera v boljšo bodočnost — v tej veri smo složni vsi, oportunisti in takozvani radikaleci. Saj vidimo, da uprav ona dva toli razpita „radikaleci“, Spinčić in Laginja, propovedujeta v jednoder, ob slovesnih prilikah in ob navzočnosti tisočev naroda: verujte in zaupajte svojem vladarju!

Izrazom tega brezpogojnega zaupanja in brezpogojne ljubezni in zvestobe do vladarja smemo po takem smatrati sklep istrskih veljakov in zaupnikov našega ljudstva, da se odpošlje deputacija pred Najvišji prestol, da tam pojasi beda in nadloge, ki tarejo to naše ubogo ljudstvo — po čegavi krivdi, nočemo pripovedovati, ker v tem članku ne sme biti prostora rekriminacijam.

In šli so tja gori zaupniki našega bednega ljudstva — Istra se je približala jasnemu prestolu Njegovega Veličanstva. A vsprejem, kojim je osrečilo Njegovo Veličanstvo našo deputacijo, nam pravi glasno in nadobudno, koli opravičena je naša vera v veliko ljubezen vladarja do svojih državljancev. Kakor balzam na žgočo rano, tako mora vplivati na vseh nas premilostni, in rekli bi skoro, nenavadno pristrčni vsprejem, kojim je osrečilo Njeg. Veličanstvo našo deputacijo in po njej — vso Istro. Premilostni vladar je rekel, da so mu znani prežalostni odnošaji, na kojih trpi to naše ljudstvo istrsko in zajedno je zatrdil Svojo visoko pomoč, da se zboljšajo ti odnošaji.

Besed tacega vladarja pa ni smeti premotrivati — ampak verjeti jim je brezpogojno: Zato pa krišku srca, rojaki istrski! Vaša usoda je v rokah Onega, ki je vrhni zaščitnik vsem onim, ki trpe bedo in krivico. Ne zdvajajte nikari, kajti zagotovljena vam je pomoč od Onega, ki vas

je mati rodila. Tema mi je pala na oči, kamen na srce, bilo mi je, da živ propadem v grob. Ali nevidna roka potegnola me je iz obupa, ponesla me pred te, deklica. Da mi je pot k tebi zaskočil rojeni brat, ubil bi ga bil. Karaj me, da sem ušel kakor zlovtvor sem, karaj! Res je. Hotel sem ti videti samo stan, opazil sem tebe. Srce me je premagalo. Sree, Dora moja — ki čuva v sebi predragi zapis — ime tvoje. Kaj mi je volja, kaj moč, kaj pamet? Vse si samo ti, deklica moja! Ko sem dozaval v spomin oni blagi čas, ko so ti solze ljubezni tekale čez moje čelo, mislil sem, da so bile samo sanje — o raju, o Bogu. Ali sedaj sem pri tebi. To je tvoja roka. Sedaj mi je blago. Oj deklica, ne pusti, da to bude samo sen, reci, za Boga živega, da me ljubiš. Veri mi se, da se ne izneveriš, naj nama še toliko brane. In evo ti izneverjen plemstvu podajam roko, da ne bo

ljubi in ki hoče, da tudi mi Slovani živimo srečno pod Njegovim žezlom, ker ve ceniti potoke krvi, ki so jih prelili naši predniki za vero krščansko, za človeško civilizacijo in za celokupnost te države. Tam gori ob jasnem prestolu vedó dobro, da nismo sami krivi na tem, ako smo zaostali; tam gori vedó, da smo vredni pomoči, koje prosimo. Deputacija Istrskeje dobila pred Najvišjim prestolom zagotovilo, da je ljubezen in zanimanje vladarja za to siromašno a pošteno Istro toli toplo, kolikor je trdna naša vernost in udanost do prestola; in zato smemo biti uverjeni, da blagodejni žarki cesarske milosti pomorejo skoro, da se Istra dvigne iz sedanje bede. Cesar sam je obljubil svojo pomoč, a besedi cesarjevi treba verjeti brezpogojno. Sprejmi torej, prejasni vladar, izraz nevenljive hvaležnosti na milostni besedi, koja si vili v naša srca blažljno vero — v same sebe in svojo bodočnost. Čast in hvala pa tudi onim možem, ki se neprestano zanimajo za blaginjo bednega svojega národa!

Rekli smo gori, da nočemo pisati rekriminacij, da torej temu dosledno nočemo polemizovati. Vendar si ne morejo kaj, da ne bi ravno sedaj v teh resnih trenutkih pregovorili resne besede do rojakov po Istri. Polože naj roko na srce in vprašajo naj se, kje so jim pravi prijatelji: ali med onimi, ki jih mamé jelom in pilom ob volitvah, a se po tem ni najmanje ne brigajo za njih bedo; ali pa med onimi, ki so se približili celó jasnemu prestolu, da izprosijo milosti in pomoči, ne sebi, ampak Vam, svojemu vodu! Ne slušajte slepilnih in vabljivih besed, ampak sodite ljudi po njih dejanjih! A dejstva vam pravijo dovolj jasno, da imate pravi prijateljev le v našem tabornu! Ako pomislite dobro vse to, ne bode Vam težka odločitev, kakó se Vam je vesti pri predstojećih volitvah.

DOPISI.

Iz Škooljana pri Divači, dne 8. aprila 1895. (Izv. dop.) Gospod urednik! dovolite v Vaši cenjeni „Edinosti“ nekoliko prostora sledečim vrsticam, prvim, katere sem v svojo obrambo v teku svojih 72 let v javnost poslati primoran. V roké mi sili pero neki zlobni listič, kojega največja slast je valjati se v blatu škandalov in ki čuje na ime „Il Piccolo“. V tem lističu od torka dne 2. aprila t. l. št. 4832, prišedšem mi v roke te dni po posredovanju enega mojih, meni dobro želečih znancev, izvedel sem, da si je omenjeni list že v nekem svojih prejšnjih listov lasé belil z mojo osebo. Tu čitam pod naslovom: „Le originalità d'un prete“ z velikim začudenjem in ves presenečen infamen in neosnovan napad na mojo skromno osebo, katera je kar čez noč postala tako važna, da je postala predmet javnosti. Ime-

dem nego tvoj — in naj ne gledam obličja božjega, ako nisem pošten in čist.“

„Ne govori, ne govori, Pavle,“ odvrnila je deklica trepetaje skozi solze, „da, da, tvoja sem, ali ne govori, presrečna sem!“

In vrgla se mu je v naročje, in iztrgala se mu iz naročja, pa zaupila:

„Z Bogom, Pavle! Evo me, kuma!“

„Prosti nam grehe, oj milosrdni Bog!“ zamrmjala je starka ter izginola z Doro v hišo.

Hitro dirjal je Pavel na konju v svoje nočišče.

Mesec se je skrila za oblake. Na oglu stal je človek dolgonja — Jurij Gurac — ta pot nočni čuvaj z veliko halebardoj.

Ko je letel strahoviti jezdec mimo njega, prekrizal se je dolgonja in zamrmjal:

„Vidiš! Vidiš!“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Senoa.

VI.

Pred njo stal je Pavel. Senca mu je zagračala telo, samo krog glave plava mu zlata mesečina.

„Dora! Jaz sem!“ rekel je mladenec mehkim glasom, naklonivši glavo k deklici.

Magdi je kar sapo vzelo. Od straha je mežikala ter čudno glavoj kimala.

„Vi?“ jela je stara šepetati, „milostivi gospod! Pa sedaj? Za pet ran božjih. — In kakor iz groba ste izrasli pred nama! — Bože, oslobodi me hudega straha! — Ali to ni pravo — nikakor ni! Idite, zlo bude. Da bi tako kuma —! Pomozi mi sveti Blaž!“

„Odidite, gospodin Pavle!“ izdahnola je mlada v prepasti ter vzdignola roko.

nuje me v omenjenem napadu „don Ferdinando Klemenc“ — moje ime je Franc — in ako bi temu imenu ne bil dodal, da je ta „don“ kapelan v Škocijanu, bi menil jaz, da ta napad velja kakemu drugemu. Povod temu napadu je bila neka tako imenovana spoved, ki se pa spoved imenovati ne more, zakaj ako bi „Il Picc.“ ali prav za prav njegov narekovelec pogledal v katekizem, dobil bi ondi na vprašanje: „Kaj je spoved?“ odgovor: Spoved je čisto, skesano, odkritosrečno in ponižno obtoževanje svojih grehov, itd.; Spoved je toraj: obtoževanje svojih grehov, ako pak obtoževanja ni, ni spovedi. Pri deljenju zakramentov morata biti saj dva: oni ki deli in oni, ki vsprejema, tako tudi pri zakramentu sv. pokore: eden ki posluša, drugi ki se obtožuje. Poslušal sem jaz, ali molčala je oseba, koja se je imela spovedati, in tudi na moja vprašanja ni bilo nikakega odgovora. Toda „Il Piccolo“ trdi, da se ljudje spovedujejo „coram populo“, tedaj javno pred ljudmi, tako da namreč zahtevam jaz. Ta trditev skoraj ni vredna zavrnitve, ker je prenašljiva. Vendar pak pošljem „Il Piccolo“ po katekizem, da onda pogleda, kako ima pri spovedi grešnik govoriti, in čul bo, da razločno, tako, da ga spovednik, ki ne okoli stoječi, razumeti zamore. To se vendar ne more reči „coram populo“. Resnica je pak ta: Dne 25. marca v praznik oznanenja Marije Device imel sem nekaj ljudij za spoved, in ako ravno slaboten, šel sem okolo 6. ure zjutraj v spovednico, ter spovedal kakih 12 oseb, a od nijedne nisem zahteval, naj se spové „coram populo“ in vse je šlo gladko. Ko so bili uže vsi drugi opravljeni, in so čakali pred velikim žrtvenikom sv. obhajilo in ni bilo pri spovednici blizu velikih vrat na levo stran uhoda v cerkev drugega razum mene, pristopi kot zadnja oseba, katere se tiče ta dogodek, mi da listič za spoved, začne nekaj šepetati, od česar niti besedice nisem razložil. Imel sem tu šepetanje za „očitno spoved“, in nisem temu oporekal. Nastavil sem nšesa na linico spovednice, da čujem obtoževanje, ali ni ga bilo, oseba niti ni več črhnila. Čakam nekoliko in potem jej rečem, naj vsaj pove, kar ima povedati. Zopet poslušam, ali zaman. Za tem jaz: Ako imate kaj povedati, povejte, ako se pa nimate ničesar obtožiti, pa recite, da umirate. Ali odgovora nisem dobil. Na to zopet jaz: Ako nočete govoriti, vam tudi pomagati ne vem; tu imate tedaj vaš listek, pak idite k spovedi drugam! In zaprl sem linico spovednice, da odidem; ali sem hotel poskusiti razvezati jej jezik, kajti mlo se mi je storilo, odpraviti osebo brez spovedi. Toda vspeh jo bil jednak, kakor prvič in drugič. Zdaj naj „Piccolo“, ali njegov zlobni dopisun, ali pak še zlobnejši narekovelec dopisa pove, kaj je bilo meni še storiti, da to deteljico zadovoljim! Ko na vse moje prizadevanje ni bilo nikakega vspeha, odšel sem iz spovednice nekoliko nevoljen, ne pak razburjen in godrnjaje, kakor laže „Il Piccolo“, ne v sakristijo, temveč neposredno k velikemu žrtveniku, da obhajam spovedane. Pri odhodu iz spovednice sem res rekel na pol glasno: Ko nočete govoriti, vam ne morem pomoči. Dotična oseba pak je stopila od spovednice in pokleknila k bližnjemu cerkvenemu stebri. To je fakt, to je resnica in sicer ne pripodobno, poetično prijavljena, ampak do črke istinita, in vse drugo kar „Il Piccolo“ tako drastično dramatizuje, gola izmišljotina. Na to, kar „Il Piccolo“ pripoveduje, da temu, kar on trdi, pritrjujejo tudi druge priče, do katerih se je obrnil veliko-

Slovenka sem!

Slovenka sem, od kar mi srce bije!
Slovenka sem, dokler me grob ne skrije!
Slovenka sem, zato pa vedno bom,
Živela le za rod in mili dom!

Slovenka sem! mi vetri šepetajo.
Slovenka sem! vālovi mi šumljajo.
Slovenka sem! zveni mi na okrog,
Odmeva hrib, livada, zelen log.

Slovenka sem in ljubim domačina!
Slovenka sem, kaj mar mi je tujina!
Slovenka sem, Slovenec sin je moj,
Korakal bo za dom v pravični boj!

Slovenka sem, od kar mi srce bije!
Slovenka sem, dokler me grob ne skrije!
Slovenka sem, zato pa vedno bom
Živela le za rod in mili dom!

Višnjski.

dušnim na neno mene razbremeniti, mu odgo-varjam, da v zadevi tega dogodka nima nihče kaj govoriti, zakaj kdor hoče pričati, mora tudi pričati pri dogodku. Kar se pa tiče drugih okolnosti, nisem toliko najiven, da bi si domisljal, da sem jaz edini človek na svetu brez nasprotnikov. Veliko jih pak nimam po pravici, ker ne delam krivice nikomur. Kako se pa dobivajo priče, je slehernemu znano, bodisi tudi za kozarček „šnopsa“. Bog ima vsakovrstne hranjenike, in ne malo onih, ki v obraz ližejo, za hrbtom strižejo. Zavratno napadati izza plota je silno vabljivo. Ali s svojim polnim imenom stopiti na dan, to ni stvar vsakogar. „Il Piccolo“ je seveda pozabil prijaviti imena dotičnikov.

Zdaj mi je omeniti še nečesa, na čemer se izpodtikuje narekovelec tega zlobnega dopisa, namreč dejstva, da ni bilo dne 25. marca v praznik Matere božje v Škocijanu sv. maše, zbok česar pomiluje svoje soobčane, da so morali k sv. maši v Vreme. Res je, sv. maše ni bilo. A pričel sem jo, toda odstopiti sem moral radi slabosti. Moje slabo zdravstveno stanje je pa dobro znano mojim ovčicam in s tem lahko dobim potrebno spričevalo od gospoda okrajnega zdravnika; ako bi je kedaj potreboval. Torej sv. maše ni bilo, in to silno peče narekoveca dopisa v časopis „Il Piccolo“. Pri mojem odstopu od altarja je čul on, se ve on edini važne besede: „Uscite tutti, poichè non mi volete obbedire“. Čudo, da ne trdi, da sem v roke vzel preklo, da ljudi izženem iz cerkve. Gospod narekovelec dopisa, kaj ne, prišlaja spomlad, za njo pride poletje, in ako Bog da tudi ugodna jesen, za vas silno ugoden čas, ko bode za vas vse ob enem setev in žetev; tujci bodo prihajali si ogledat Škocijanske jame — oh srečen čas, čas žetve za vas! Kako bo pač fletno dan za dnevom — petek ali svetek — stati na preži, stegovati svoj vrat, vzdigavati se na prstih svojih nog, napenjati svoje oči, in sukati je na vse kraje, da vidite od kodi pride kak tujec, iz katerega bode moči iztisniti kak groš ter pristriči ga svojim drugom, takrat vas ne bo brigala sv. maša in vas ne bo pekla vest, saj še v vsem tem času niste bili ko trikrat pri službi božji.

Franc Klemenc, kapelan,
v Škocijanu pri Divači.

Politiške vesti.

Okrožnica škofov v Trstu in Poreču.

Prišlo je, kakor smo pričakovali: ne le naši domači nasprotniki, ampak celó dunajska glasila polastila so se okrožnic škofov v Trstu in Poreču, da izvajajo iz istih posledice, kakoršne morejo ngajati le židovskemu liberalizmu, ki bi hotel vzkratiti naši duhovščini slednjo mrvico svobode v izjavljanju političkih nazorov. Tako se bavi denašnja „Neue Fr. Presse“ na uvodnem mestu z omenjenima okrožnicama ter sega v svoji predržnosti tako daleč, da spravlja isti v zvezo s potovanjem kardinala Schönborna v Rim, kar moramo razumeti le tako, da škofa Flapp in Glavina nista izdala okrožnic iz lastnega nagiba, ampak na ukaz iz Rima. Po takem želi sv. Oče, da bi v tej pokrajini gospodarili — liberalci. Sleherni pameten človek se mora sicer smejati taki — bedastoči, ali žalostno pri tem je to, da je mnogo takih nespametnežev, ki verujejo le preradi, kar napiše takova podla časnikarska duša.

Unisono zahtevajo sedaj židovski pisachi, da se duhovnik postavi za najzadnjega te-žaka: molči naj!

Velika laž! „N. Fr. Presse“ pravi, da se le potem je izginil mir iz pokrajine istrske, ko je vlada izdala znano naredbo o dvojezičnih napisih. Po takem je vladal popred idiličen mir po vsej pokrajini in vse je bilo srečno in zadovoljno, kakor da se cedila med in mleko po dolih in hribovih istrskih. Kolika laž! Židovskemu zavijalcu bodi povedano, da je vlada izdala dotično naredbo še le potem, ko je slovansko prebivalstvo — večina prebivalstva — jelo olločno reagovati proti krivici, ki se mu godi. Laž je torej, da da je vlada izdala gibanje med slovanskim prebivalstvom, ampak probujajoča se ná-odna zavest jela je zahtevati, da se tudi nam da to, kar je zajamčeno v zakonih — vsem!

In te zavesti ne more udušiti krik falsifikaterjev javnih odnosajev.

Kaj more vlada za to, da smo tu in da zahtevamo, kar nam gre? In ker smo tu, nas ne bode mogla prezirati, ako bi tudi hotela.

Podgrajcem na znanje! Ker se je g. Carlo Martinolich te dni podil po podgrajskem okraju, utegnili bi zanimati prebivalce tega prek in prek slovenskega okraja, kako piše glasilo istega Martinolicha, v Pulji izhajajoči, „Il Giovine Pensiero“, o naših prvaki in mučnikih.

Velespotovanega g. Spinčića imenuje „spreato pseudo-rappresentante dei comuni [f]oresi al Parlamento“; Mandića „seonosacrato“; naše poslance pa: „mestatori panslavisti, piñ volgari dei ciarlatani, ingannatori del povero popolo, apostoli del disordine, bugiardi, gli imbroglianti, che Iddio ne guardi da simili individui, cani (psi!!!) ben bene bastonati, corbellatori dei propri interessi personali, politici russi, indegni di rappresentare un collegio, corifei della fazione pancroata“; župnika u Tinjanu nazivlje „suroveža in besnega agitatorja“, druge rodoljube pa „zanikerne in bedaste capine“, „nič vredne trobentače“, političke roparje in požigalce itd. itd.

Kaj pravite, Podgrajci, taki pisavi? Tu smo podali mal vzgled, kako pišejo ti naši ljubi nasprotniki; in kakoršna pisava tak je pisatelj — le style c'est l'homme“, pravi Francoz. A ne mislite, da hočemo braniti naše poslance in rodoljube pred takimi surovostmi. O ne, smrad takega lista, kakoršen je „Il giovine pensiero“, ne more doseči — poštenja naših prvakov! Ali pokazati smo le hoteli, kako piše list, kojega ureduje oni mož, ki se je te dni vozil po podgrajskem okraju v družbi g. Frana Martotija. Tega poslednjega obžalujemo zares, da ga je osebna strast zavela v prijateljstvo s takimi ljudmi.

Liberalna doslednost. Liberalcem velja navadno načelo, da je sv. Stolica „ptuja vlast“, kateri ni dovoljeno utikati se v naše notranje odnosaje. Sedaj pa, ko jim teče voda v grlo in bi hoteli duhovnikom zamašiti usta, pozivljajo uprav židovsko usiljivostjo isto „ptujo vlast“, naj poseže se svojo mogočno besedo v naše notranje političke borbe. To je židovsko-liberalna doslednost! — Isti liberalci so pred par dnevi zagnali grozen hrup, ker je minister Madeyski baje namignil profesorjem na vseučilišču v Gradcu, da naj se ne udeležé Bismarkove slavnosti; v isti sapi pa so zahtevali od vlade, naj z vso svojo avtoriteto pritise na dunajske uradnike, da ne bi isti glasovali za antisemitske kandidate. Tudi to je liberalna doslednost! S kratka: liberalcem neomejeno svoboda, njih nasprotnikom pa policija, disciplinarne preiskave in če treba tudi — državnega pravdnika!

Vesela vest za Poljake na Ruskem. „Mosk. Vjedomosti“ javljajo, da skoro izide carski ukaz, glasom katerega se povrnejo vsa zaplenjena posestva onim Poljakom, ki so se udeležili ustaje leta 1863. Takih posestev je nad 150. Ukaz bode tudi naglašal, da hoče vlada izbrisati zadnji sled kaznj, provzročenihi po ustaji z leta 1863.

Različne vesti.

† **Mihalj Werk.** Včeraj ob 9. uri dop. je umrl po kratki bolezni vpokojeni svetovalec višjega deželnega sodišča, Mihalj Werk, 70 let star. Pokojni je bil vitez Fran Josipovega reda; porodil se je v Bakru v Dalmaciji; pri tukajšnjem sodišču je služil nad 44 let in še-le letos februarja meseca šel je v pokoj. Bil je izvrsten in vesten uradnik ter v občevarju s strankami vedno ljubezniv in skromen.

Velikanoč. Aleluja: povečajte Gospoda! Dolga in ostra je bila letošnja zima — dolga je bila borba med spanjem in vstajenjem v naravi. Ali slednjič je zmagal oni zakon, ki ga je določil Stvarnik v naravi: zmagala je duhteča in cveteča pomlad — drevje se je okitilo raznobojnim cvetjem in zeleneti je jelo krilo livadam. Za spanjem probujenje, po mrtvim vstajenje.

H kratu za vstajenjem v naravi, slavimo tudi v naših srcih vstajenje — Gospodo. Kakor je letos še le po hudi borbi zmagala pomlad nad zimo, tako je moral naš Izveličar izprazniti do zadnjega kupo grenkote, predno nas je odrešil ter povzdignil

človeštvo na idealno višino krščanskih načel, otevil je iz temine.

Ali naj prispodobljamo nadalje? Ali naj zopet naslikamo, kako dolga in trda je borba, ki jo mora biti naš narod za svoje pravo, za svojo svobodo, za svoj obstanek? Ali naj slikamo dolgo borbo med narodnim mrtvilom in narodnim vstajenjem?

Ne, nočemo si greniti teh trenutkov, ko ves svet proslavlja Božjega Sina, ki nas je odrešil ter dvignil se iz groba, v kojega Ga je potisnilo izdajstvo, prižgal luč resnice, prešinjajoče verna srca. V molitvi hvalimo danes Odrešenika na toliki dobroti, v molitvi se danes obračamo do istega Božjega sina: daj, pomози v svoji neskončni milosti, da se tudi naš mili, dobri, po vsem lepem in blagem hrepeneči narod slovanski osvobodi okov, v koje so ga ukovali nasprotniki, ki se nečesto pokoriti božjim zakonom ljubezni in bratoljubja; daj, dovoli, da se tudi to naše ljudstvo dvigne iz groba narodnega mrtvila, daj, o milostni Odrešenik, da bode narod naš skoro mogel slaviti svojega vstajenja dan!

V tej nadi, v tej veri v Božjo milost kličemo, iz dna svoje duše: Aleluja — povečujte Gospoda!

Vsem našim naročnikom, znancem in prijateljem pa voščimo: veselo Veliko noč!

Osebnosti. Kontrolor pri poštni hranilnici v Gorici Fran Stermolč je imenovan poštним blagajnikom ravno tam. — Poštni oficijal Ivan Leban v Gorici je umrl.

Promocija. Na vseučilišču v Gradcu sta bila promovirana doktorjem vsega zdravilstva gg. Peter Coporcich iz Kormina in Karol Franzin iz Vodnjana.

Za svobodo volitev. Začetkom februarja tega leta uložilo je predsedništvo političnega društva „Edinost“ prošnjo na visoko c. kr. namestništvo v koji je dokazalo obširno in temeljito, kake nepristojnosti se dogajajo pri volitvah v Istri, ter je naprosilo v zaključku prošnje:

1.) da bi se volitve volilnih mož povsod tam — kjer je prebivalstvo središča občine pretežno italijanske narodnosti — ne vršile v dotičnem mestu, ampak v območju katere zunanje davčne občine:

2.) da bodo volilni možje, pozvani v pojedina v to določena središča, popolnoma varni za svojo osebno svobodo:

3.) da se bode strogo pazilo na to, kako se bodo ustvarjale volilne skupine v takih slučajih, kjer središče občine spada v skupino mest, in slednjič;

4.) da c. kr. namestništvo izvoli svojedobno izdati rešitev na to ulogo ali prošnjo.

Predsedništvo rečenega društva je tudi res dobilo naproseno rešitev od c. kr. namestništva, glasečo se doslovno:

N. 415/P.

Uglednemu upraviteljstvu političnega društva „Edinost“.

Na prošnjo de praes 4. februarja 1895., da se ukrene potrebno za osebno varnost in svobodo volitve slovenskih volilnih mož povodom bodočih volitev deželnih poslancev v Istri, daje se na znanja, da c. kr. namestništvo ni zamudilo, ukreniti vse one priprave ki so sposobne zagotoviti svobodno vršenje volilnega prava ter odstraniti vsako pogibelj za javno varnost.

V Trstu dne 27. marca 1895.

C. kr. namestnik:

Rinaldini.

Tem odgovorom sicer niso rešene one tri točke gornje prošnje političnega društva „Edinost“ vsaka zase, kakor se je prosilo, ampak odgovorjeno je le na sploh. Glavna zmisel odgovora obstoji v tem, da so se storile vse potrebne odredbe, da se bodo volitve vršile svobodno ter da so bodo volilci in volilni možje popolnoma varni, kar pri občevarju na znanje in ravnanje vsem našim prijateljem in znancem v Istri.

K deželnozborskimi volitvam v Istri. Z ozirom na namestništveni razglas z dne 15. marca t. l., ki določa dneve, v katerih se imajo vršiti splošne volitve za deželni zbor isterski, objavil je včerajšnji „Osservatore Triestino“ listino volilcev veleposestva istrskega. Isti službeni list dodaje, da je treba reklamacije zaradi izpuščenih imen ali uvrščenja takih, ki imajo vol. pravice podnesti c. kr. namestništvu tekom 14. dnij računši od dneva omenjene objave. Na pozneje došle reklamacije se namestništvo ne bode obziralo.

Častni občani. Rodoljubni zastop občine Zmijnske imenoval je v svoji redni seji dne 4. t. m. častnimi občani rodoljube in prvake naše: bivšega župnika Dragotina Miklavčiča, dra Matka Laginjo in prof. Vekoslava Spiničiča. Častitamo toli lepo počeznim rodoljubom, kakor tudi zavednemu občinskemu zastopu.

A tako! Dunajski „N. Fr. Prese“ poročajo iz Gorice, da so tamošnji Italijani jako vznemirjeni, ker je med 36 porotniki 21 Slovencev!

A tako: vznemirjeni so ker ima večina prebivalstva v deželi tudi večino porotnikov. Vznemirjeni so, a ne morda zato, ker se jim je dogodila krivica — saj je še le sedaj pravo razmerje med slovenskimi in laškimi porotniki z ozirom na razmerje prebivalstva v deželi — ampak ker bi hoteli, da bodi Slovenec brezpraven tudi v sodni dvorani. Zato pa niso bili čisto nič vzmerjeni, ko so bili slovenski porotniki — predstaviteji večine v deželi — leta in leta v manjšini in jih svedobno niti bilo ni. Takrat smo pa bili vznemirjeni mi po vsej pravici, a so nas zato še nazivali hujšakce. Sicer pa naj vedo gospoda, da njihovo „vznemirjenje“ nas čisto nič ne vznemirja, ker vemo, da so vsikdar vznemirjeni, kadar dobimo mi mrvice pravice.

Hvaležno priznanje. Kakor čitamo u „Soči“, je starešinstvo Kobiljeglavske županije jednoglasnim sklepom imenovalo častnim občanom mons. Ivana Abrama, kanonika prvostolne cerkve v Gorici, in to v znamenje velikega spoštovanja in iskrene hvaležnosti na velikih dobrotah, ki jih že toliko let izkazuje občini in njenim revežem.

Jako umestno misel je sprožila zadnja „Soča“. Ker so se namreč razni goriški trgovci preobjeli — slovenskega kruha, da sedaj prav pošteno zabavljajo na one, od kojih se redé, priporočajo omenjeni list, naj bi imoviteji ljubljanski in tržaški trgovci, ki imajo po več sinov, po jednega poslali v Gorico in ga dobro založili.

To misel moramo le priporočiti našim trgovcem na resno uvaženje. Dobro založene, solidno zasnovane in za konkurencijo sposobne slovenske trgovine v Gorici gotovo bi izhajale izborna, tako, da rečemo lahko, da bi bila vsaki taki trgovini zagotovljena bodočnost. Kajti ne smemo prezreti dejstva, že tolikokrat naglašena, da se ves goriški promet vrši po velikem delu se slovenskim, kot imovitejšim delom pokrajine, ter da je pričakovati od toli zavednega naroda, kakoršen je goriški, da se bodo trdno držali gesla „svoji k svojim“, ako mu vstvarimo v to potrebne pogoje. Do sedaj ni bilo takih pogojev, ker nam je primanjkovalo in nam še primanjkuje za konkurencijo sposobnih trgovin, čemur je posledica le ta, da naši ljudje morajo zahajati k nasprotnikom ter tako se svojim denarjem podpirajo tujerodno agitacijo. Dajte, slovenski trgovci, ustrezite želji goriškega lista! Nevarnosti ni nikake, le malo podjetnega duha treba. In ako tako storite, videli bode, kako pohlevni postanejo oni, ki nam sedaj gospodujejo in nas zaničujejo tam v Gorici — za slovenski denar!

Martinolich in Marotti. Iz Podgrada javljajo „Naši Slovci“, da se je mudil tam, kar smo že omenili tudi mi na kratko, znani urednik Puljskega lista „Il Giovine Pensiero“ baš istega dne, ko se je vršil v Hrušici volilski shod. Ta glasoviti istrski Italijan (?) po imenu Carlo Martinolich bil je ves čas svojega bivanja v tem okraju v družbi g. Fr. Marottija iz Obrovega. — Komur je znano, da je ta Martinolich najhujši nasprotnik našega naroda v Istri, da je ni naše narodne svetinje, katere ne bi bil on v svojem listu vrget v blato, in da bi to spil v žilici vode ves naš narod, — ta se bode začudenjem vprašal, kakó pride v družbo take osebe Fr. Marotti, kateri dokazuje vsakemu našemu človeku, da on nima nikakoršnega posla z istrskimi Lahoni, kako da je častit rodoljub in kakó v Podgradu ni mesta za Italijane. — Kdor mu more verovati, — naj mu veruje slobodno; mi tega ne moremo, ker sodimo ljudi po njih delovanju, a ne po njih besedah in ker se držimo znane reka: „Povej mi, s kom občuješ in povem ti, kdo si!“

Od Divače nam pišejo: Nedavno bilo je dvakrat čitati v tržaškem zloglasnem „Il Piccolo“ o nekakem čudnem vedenju gospoda kapelana Franciška Klemenca v Škocjanu. Kdor je dotična članka prečital, zmalaj je z

glavo, češ, kaj takega vendar ni mogoče; vendar je babje glasilo raztrgalo po svetu, da gospod kapelan zahteva, da se morajo njegove ovčice v cerkvi izpovedovati na glas, da je v sredi sv. maše prenehal in šel domov češ „vi me nečete ubogati, jaz vam niti ne masujem“ itd. Kolikor besedij, toliko lažij. O onem izpovedovanju na glas niti ni govora, saj vsak pošten kristjan ve, kaj je njegova dolžnost, toliko bolj pa ve še duhovnik, kaka je njegova dolžnost v izpovednici, in kaj sme zahtevati. Te dolžnosti g. kapelan ni nikoli zanemarjal, nikoli prestopal njih mej, in kaj takega njemu očitati je le zlobnost, ki se more vzdržati le pri listu a la „Piccolo“. Toda čujte se dalje! Človek bi res mislil, da je dotični drugi članek mogel napisati le človek, ki ne pozna nikakih človeških čvstev. Gospod kapelan je izpovedoval celo jutro; ob 9. uri pristopil je k altariju, da bi daroval sv. mašo. Hitro od začetka pa ga napadejo take slabosti, da se obrne od altarija in pravi: „Ljubi moji, prišlo mi je tako slabo, da ne morem dalje masovati, pomagajte si kakor morete“; ter šel je urno domov v posteljo.

Sedaj pa presodi svet, zlobnost dopisnikov „Il Piccolo!“ Pomislimo, da je gospod kapelan Klemenec izpolnil letos 72. leto, da je ves ta čas vestno opravljal svojo težavno službo po težavnih krajih naše škofije, da se mu nikoli ni moglo ničesar očitati; na stare dni pa mu pride „Il Piccolo“ in ga napada na tak način! Moža, ki je storil za človeštvo več kakor „Piccolo“ in vsi njegovi trabanti, hočejo blati, da ne ve izpolnjevati svojih dolžnosti?!

Toda prijaznemu čitatelju dovelj; zadosti je opomniti, da gospoda kapelana čista in ljubi staro in mlado in sploh, kdor ga pozna. Da se je pa zameril gospodi iz Trsta, je kaj naravno. Ob nedeljah ta gospoda rada prihaja v Škocijan; rada tudi pohaja okoli cerkve in moti ljudi ter jim daje pohujšanje. Temu se je zoperstavil gospod kapelan, je opominal ljudi, naj se jih ogibljuje in glejte, prišel je v židovski „Piccolo!“ Od ljudi, ki motijo verno slovensko ljudstvo pri svetem opravilu, tudi ni pričakovati poštenja. Najboljši dokaz temu sta pač ona dva članka v „Piccolo“. Sicer pa stvar še ni pri kraju. Vidimo se še kje drugje, kjer je treba na dan z dokazi in pričami!

Iz Ribnice nam pišejo: No! no! pa naj kdo reče, da ne napredujemo. Vedno kaka novost: železnica, z velikim naporom priporjeni kolodvor, vodovod, lep prostor za semenj za živino, izsušenje mlak, javni vrt nasproti davkarije, kjer nameravajo napraviti vodomet in se je kopanje že lani pričelo. Tudi gasilno društvo smo ustanovili, kojemu pa je načelnik ptujec namesto domačina Slovenca. Pa kaj se če: gospod se hoče skazati.

Posojilnica deluje vstrajno že več let a letos si izvolila je načelnikom ptujca, Nemca, namesto mnogozasluznega domačina. Le tako naprej. Nehvaležnost je plačilo tega sveta. Je že agitrala kaka dama.

Le sejajte prepri in sovraštvo, nasledke si pripišite sami sebi.

Iz odbora „Del. podp. društva“. Novim uradnikom je imenovan gospod Josip Negode.

Členi se opozarjajo, da bode oba praznika društveni prostori zaprti.

Isti se opozarjajo tudi, da je ravnokar minul 15. letošnji teden in so naprošeni, da takoj poravnajo letošnjo tednino.

Občni zbor društva se bodo vršili dne 5. maja.

Tržaška posojilnica in hranilnica. Kako lepo se razvija ta naš zavod od leta do leta, pričajo nastopne številke: Od 1. januarja do 31. marca 1893. bilo je ukupnega prometa 28.152 gld. 63. nvč.; od 1. januarja do 31. marca 1894. gld. 52.441-67, a od 1. januarja do 31. marca 1895. gld. 76.990-84. Te številke kažejo torej, da se zaupanje stalno množi med našim ljudstvom do naše „Hranilnice in posojilnice“. In ko to zaupanje prešine vse naše kroge, tedaj še le bode ustvarjena trdna podlaga pravemu delovanju, ki more dovesti ta naš zavod v prvo vrsto med hranilnicami slovenskimi.

Zabavni vlak v Boršt. Povodom Velikonočnih praznikov priredi uprava istrskih železnih vozkov dne 14. in 15. t. m. zabavne vlake, — poleg osebnih vlakov, ki vozijo ob nedeljah in praznikih — iz Trsta (postaja pri sv. Andreju) do Boršta. Prvi teh poseb-

nih vlakov se odpelje iz Trsta ob 3. uri 1 min., drugi ob 4. uri 19 min. pop. — Iz Boršta v Trst odide posebni vlak ob 7. uri 11 min. zvečer.

Samomor. Danes zjutraj o zori skočila je 70 letna zasebnica Franciška Uzaj, stanujoča v III. nadstropju hiše št. 6 v ulici S. Giacomo raz okno svojega stanovanja. Starka je obležala na mah mrtva.

Poskušena samomora. 21letna Katerina Vida, stanujoča v skupno s težakom Viktorjem Jakopičem v hiši št. 16 ulice dell' Olmo zavladala si je včeraj s karbolno kislino. Domačini pozvali so zdravnika, ki ji je izpral želodec in jo potem odpisal v bolnišnico. — Tereza Pertot, ona uzorna mati, ki je te dni v svojem stanovanju skrila novčarko s 50 gld. 43 nvč., katere je ukradel pri 15letni sin gospej Elizi Prinsich v neki pekarni v ulici Sanità, hotela se je včeraj s sinom vred zadušiti v svojem stanovanju, zanetivši v sobi 3 kg. oglja. Deček pa je pobegel in prijavil policiji, kaj se godi doma. Rešili so gotove smrti tudi žensko in jo potem odpeljali s sinom vred zopet v zapor, kjer sta bila oba do nedavno. Vzrok temu poskušnemu samomoru je velika revščina in pa strah pred sodiščem zaradi omenjene tatvine.

Sava — osoljena. Iz Belegrada javljajo včeraj: Sava je udrla jezove in deloma poplavlja mesto; med poplavljenimi poslopji je vladno skladišče soli, kjer je voda raztopila do 40.000 kvintalov soli. Seveda je voda slana vsled tega par ur daleč v svojem toku.

Požar v Toplicah pri Novem Mestu. Iz Ljubljane je došla sinoči ta-le brzojavka: Kopelj Toplice pri Novem Mestu je v plamenu. 26 hiš, 24 gospodarskih poslopj in poštna-brzojavna zgradba je v pepelu.

Ubodel ga je vol. Včeraj je 31letnega kmeta Frana Smrekarja iz Sežane vbodel njegov lasten vol, prizadevši mu hudo rano na desni strani trupla. Siromak je moral v bolnišnico.

„Slovanski Svet“, 15. št. od 13. aprila ima naslednjo vsebino: Bolezen slovenskih strank. — Amicus Plato . . . (dalje). — Velikonočna cerkvena pesem. — Lermontova pesem v hrv. prevodu. — Slovenci in velike laške šole v prošlosti. — Dopisi. — Ruske drobtinice. — Ogled po slovanskem svetu. — Književnost. — Objave. — „Slov. Svet“ se prodaja v Trstu po 8 kr. številka po tabakarnah, z večino, kjer „Edinost“, potem v „Internationales Zeitungs-Bureau“.

Dr. Seunig zopet pred sodiščem. Naši čitatelji se morda še spominjajo, da je bil nedavno zdravnik dr. Seunig pred tukajšnjim sodiščem obsojen na 20 dni zavora odnosno na 100 gld. globe, ker je bil žalil na časti zdravnika dr. Xidyasa. Dr. Seunig je vsled te obsodbe pisal pismo predsedniku sodišča, ki ga je obsodilo, očitaje sodišču strankarstvo in trdè, da je predsedništvo deželnega sodišča določilo navlaš to sodišče v ta namen, da bode on (Seunig) obsojen. Včeraj se je moral dr. Seunig zagovarjati zaradi tega pisma pred voditeljem okr. sodišča, dež. sod. svetovalcem dr. Bognolom. Razprava je bila tajna in končala s tem, da je bil dr. Seunig obsojen na 50 gold. globe in na povrnitev sodnih stroškov.

Sodnijsko. Dne 29. januarja t. l. je izročila lastnica tobakarne na trgu Negozianti Ines Strasser postreščeku Josipu Weberju svoto 152 gld. 62 nvč., da nakupi zanjo tobaka in smotk pri glavni zalogi. Weber je pobegnul z denarjem v Milan, pozneje pa se vrnil v Trst. Predvčeršnjem stal je pred tukajšnjim sodiščem, obtožen poneverjenja. Weber je skesano priznal svoj pregrešek. Sodišče ga je obsodilo na 3 mesece ječe. — 22letni sodar Fran Tragger iz Trsta je dobil 6 mesecev ječe zaradi tatvine, po prestani kazni pa pride pod policijsko nadzorstvo. Ukradel je na pustni torek natakarku gostilne „Alla nuova Abbondanza“ površnje suknjo, v žepu katere je bilo v robcu zamotanih 21 gld.; suknja je bila vredna 8 gld. Natakark je dobil suknjo nazaj, ukradenega denarja pa seveda ne bode videl več. Obtoženi je priznal, da je ukradel suknjo, ker tega tajiti ni mogel, o denarju pa ni hotel znati ničesar. — 36letna brezposelna, že večkrat kaznovana dekla Josipina Lisjak iz Šmarji pri Ajdovščini, dobila je zaradi tatvine leto dnij ječe. Ukradla je svoji sozemljani Neži Vovk, pri kateri je stanovala pod izmišljenim imenom iz omarja 5 gld. 25 nvč. Po prestani kazni pride pod policijsko nadzorstvo.

Policijsko. Gospej Matildi Pušpan, stanujoči v ul. Giulia hšt. 10 ukradel je nedko med potjo od doma na trg Ponte Rosso novčarko iz žepa. V novčarki je bilo 4 gld. 50 nvč. — Gspa. Ana Vodopivec, stanujoča v ulici Sette Fontane hšt. 15, šla je včeraj k Pavlu B. v ulici del Bosco, da iztirja svoto 15 gld., katero je dolžan B. soprogu gspe. Vodopivčeve. Namesto denarja dobila je psovke in krepko zausnico. Gspa. Vodopivec je šla na zdravniško postajo, kjer so ji napravili spridevalo o telesnem poškovanju, na temelju katerega more tožiti svojega surovega dolžnika. — 14letni Humbert O. zapalil si je predsončnem pred Božjim grobom v cerkvi sv. Antona novega smotko in mirno pušil, kakor da je v koji laški „kantini“. Slučajno prisotni policijski oficijal baron Bresciani odpeljal je dečaka na policijo, kjer so ga zasliali na zapisnik ter ga izpustili na svobodo, dokler ga ne pozovejo na odgovor pred sodišče. — 20letnega Alojzija V. in 29letnega Antona R., oba težaka, oba iz Trsta so zaprla, ker sta vzbudila sum stražarjev, ko sta se klatarila po ulici Molino a Vento. Oba sta na sumu, da sta izvedla razne tatvine, tudi da sta ekradla te dni gostilničarja Karla Silo, bivajočega v ulici del Boschetto hšt. 34.

Telovadkinje in telovadci!

Podpisani odbor vam naznanja tem potom, da je dan za **veliko akademijo** določen na soboto 4. maja t. l. in vas zajedno pozivlja, da se javite do srede zvečer v društveni telovadnici pri telovadnem učitelju bratu Nehronju.

Ker smo prepričani, da bode akademija na veliko korist „Sokolu“ ter da bode ista na čast društvu in vam, dolžnost je vseh telovadk in telovadcev, da pridete polnoštevilno. Kdor se do srede ne prijavi, ne bode mogel sodelovati pri akademiji.

Na zdar!
Odbor „Tržaškega Sokola“.

Tržane cene

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)
Domači pridelki.

Proizvod	Cena od 100 K.	do 100 K.
Žito:		
Mandolani	100 K.	15.50
svetlorudeči	—	—
temnorudeči	—	—
kanarček	—	—
bohinjaški	—	—
beli veliki	—	13.50
— mali	—	11.75
zeleni, dolgi	—	12.00
— okrogli	—	—
mešani hrvatski	—	—
— štajerski	—	8.50
Maalo fino štajersko	—	92.00
Ječmen št. 10	—	9.25
— 9	—	10.00
— 8	—	11.25
Želje kranjsko	—	9.75
Repa:		
Krompir, štajerski	—	8.50
Proso kranjsko	—	9.50
Leča kranjska	—	10.00
Spah ogerski	—	49.00
Maat ogerska	—	54.00
Kava Moca	—	190.00
Ceylon Plant. Sna	—	182.00
— Port	—	189.00
Java Malang	—	162.00
Portorico	—	—
Guatemala	—	157.00
San Domingo	—	158.00
Malabar Plant.	—	—
— native	—	—
Lagunya Plant.	—	170.00
— native	—	—
Santos najfiniji	—	152.00
— srednje fini	—	148.00
— srednji	—	145.00
— ordinar	—	131.00
Rio oprani	—	—
— najfiniji	—	150.00
— srednji	—	144.00
Sladkor Centrifugal I. vrste	100 K.	28.50
— Concaaso	—	29.75
— v glavah	—	31.25
— razkosani	—	30.75
Ris italijanski fini	100 K.	19.50
— srednji	—	18.50
— Japan fini AAA	—	16.25
— srednji	—	15.00
Raugoon extra	—	13.00
— I.	—	12.00
— II.	—	8.50
Petrolej ruski v sodih	—	18.25
— v zabojih od 29 kil	—	5.80
Olje italijansko najfinije	100 K.	62.00
— srednjefino	—	54.00
— bombažno, amerik.	—	34.00
— dalmatinsko	—	33.00
Limon Mesinski	—	4.00
Pomaranče	—	5.00
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	64.00
— Bari	—	68.00
Finjoli	—	96.00
Rošči Dalmatinski	—	—
— Puljski	—	9.00
— Okve Puljske	—	—
— Grško v vepcih	—	14.75
— Santina	—	30.00
Vamperli	—	27.00
Obče	—	28.00
Polenovke srednje velikosti	—	46.00
— velike	—	—
Slaniki v velikih sodih	—	—
— v 1/2	—	—

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. V tem tednu imamo beležiti le kupčijo na drobno finih mark, kakor je to navadno v tednu pred Velikonočjo. Važne krpje ni bilo, v kolikor je znano nam. Poročila o vednim padanju cen, ki so prihajala te dni skoro od vseh tržišč z žitom, potlačila so naš trg. Dodajemo k temu še, da je vreme, ki se je sedaj obrnilo na boljše, blagodejno vplivalo na setev, za katero sedaj ni več toliko skrbi, kolikor je je bilo do nedavno. Kljub temu pa se ne more prerokovati še ničesar, kajti do prihodnje žetve je še daleč in dotlej se ne more dogoditi marsikatera nezgoda.

Cene raznih mlinov so nespremenjene in stalne kljub temu, da je tržišče mlačno. **Otrobi.** Jako stalni in v istem položaju, kakor smo je opisali v poslednjem poročilu.

Drobni otrobi. Levantinski izdelek se je prodajal po f. 3.90 do 4.10 kvintal z vrečo vred; cene so bile odvisne od tega, kakšna je bila dotična vrsta in kedar je oddati blago. „Economo“ zahteva za svoj izdelek vedno 4.50, iz druge roke pa se je prodajal po f. 4.20 do 4.25 kvintal z vrečo vred.

Goved. Od 4. m. do 11. t. m. prodalo se je v Trstu 542 volov in 83 krav klavne živine in sicer 83 volov iz Kranjske, 385 iz Hrvat., 1 iz Istre, 62 iz Dalm., 9 iz Ogerske — iz Bosne in 2 domače. Plaćevali so se: voli iz Kranjske po f. 49.— do 50.—; voli iz Hrvatske po f. 47.— do 48.—; iz Istre po f. 49.— do 50.—; iz Dalm. po f. 48.— 49.— iz Ogerske po f. 49.— do 50.—, iz Bosne po f. 50.— do —, in domači po f. 49.— do —; domače krave po f. 47.— do 48.—; krave iz okolice po f. — do — in krave iz Kranjske po f. — kvintal mrtve vage.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3.90, II. vr. po f. 2.80 slama I. vr. po f. 3.70. in II. vr. po f. 2.30 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 88 do 90 nvč., v part. od 30 do 50 kg. po 86 do 88 nvč., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1.— do f. 1.02 in v part. od 30 do 50 kg. po 86 nvč. do f. 1.— kilogram. Tolminko surovo maslo I. vrsti po f. 1.06 do 1.08 kilogram.

Jajca na debelo po f. 2.70 do 2.90 sto komadov.

Kokoši po f. 1.10 do 1.60 komad, piščeta po f. 1.60 do f. 1.70 par.

Krompir. navadni, na debelo po 3.50 do 4.50 kvintal. „R. M.“

	Josip Katalan v Rojnu PRI „Dvanajstih Murvah“ Priporoča se sl. občinstvu za obilen obisk.	Dreherjevo pivo. Kuhinja je preskrbljena z miznimi in gorkimi jedili.
	Točijo se domača in istrska izvrstna vina.	

Nič več kašlja!
 Balzamski petoralni prah ozdravi vauk kašelj, plućni in bronhijalni katar, dobiva se v odlikovani lekarni **PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.**
 Poštne pošiljave izvršujejo se neutezoma.

„Kupuj pri kovaču in ne pri kovačetu!“
 pravi stari pregovor.
 To velja po vsaj pravici za moj zavod, kajti le tako velika kupčija, kakoršna je moja, ima zbog gotovega plačevanja velikanskih množin blaga, in dragih orodnosti, cene stroške, kar mora biti slednjič v korist kupovalca samemu.
 Krasni uzorci zasebnim odjemalcem gratis in franko. — Bogate zbirke uzorcev, kakor se nikoli, za krojače nefrankovane.
Snovij za obleke.
 Peruvien in dosking za veličastito duhovščino, predpisane snovij za uniforme c. k. uradnikov, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livrje, sukno za biljard in igralne mize, preproge za vozove, loden. Velika zaloga stajarskega, koroskega, tirolskega lodna za gospode in gospe po izvirnih tovarniških cenah v tako veliki izbiri kakor kakih ne more imeti niti dvajseta konkurenca. Največa izber le finega trajnega sukna v naju odnejših barvah za gospe. Sukna ki se dajo prati, potni ogrtači od gl. 4 do 14 itd., potem tudi potrebščine za krojače (kakor podstave za rokave, gumbi, šivanke, sukanec itd.)
 Ceno, primerno, pošteno, trajno, čisto volneno sukneno blago in ne dober kup enje, katere veljajo komaj odškodnino za krojača, priporoča
Iv. Stikarofsky,
 BRNO (avst. Manchester).
 Največa zaloga tovarniškega sukna v vrednosti 1/2 milijona goldinarjev. — Pošila se le po poštne povzetju!
 Svarilo! Agentje in krošnjari ponujajo nedostopno svoje blago pod znamko „Stikarofsky blago“. Da zabranim varanje p. n. odjemalcev, naznanjam, da takim ljudem ne prodajam blaga pod nobenim pogojem. (24)

Kdor hoče piti dobro vino,

pohiti naj te praznike v osmice **Antona Švaba**, po domače Škabarja, pri sv. Ivanu (ulica „Brendezija“). Točila se bodo samo domača izvrstna in pristna vina po primernih cenah.

Dobroznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA
 (po domače „pri Prvačkovcu“) v Trstu,
 ulica Solitario št. 12
 toči kolikor v gostilni, tolikor pri veseljih v selski telovadnici, vedno le pristna vipavska, Prvačka in kraška bela in črna vina. — Sladki riesling v steklenicah, in modro frankinjo, vsaka steklenica drži 1 liter in velja 60 novč. — Postrežba je poštena, cena zmerna. Kuhinja je preskrbljena s toplimi, toplimi in miznimi jedili.
 Priporoča se rojakom v Trstu in z deželo. Toči vino tudi družinam 4 novč. ceneje, ako se odezame najmanj 5 litrov.

Kdor hoče za velikonočne praznike jesti dobre domače

PINCE in POTICE

naj se obrne do
pekarni in sladščičarne
ulica Stadion hšt. 20
 (nasproti obrtni šoli.)

LA FILIALE della BANCA UNION TRIESTE
 s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.
 a) Accetta versamenti in conto corrente abbuondando l'interesse annuo per banconote 3 % con preavviso di 5 giorni
 3 1/2 % a 4 mesi fissi
 3 1/2 % a 8 mesi
 3 % per Napoleoni 2 % con preavviso di 20 giorni
 2 1/2 % a 40 giorni
 2 1/2 % a 3 mesi
 3 % a 6 mesi
 Il nuovo tasso d'interesse principierà a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione a datare dal 3 Marzo rispettivamente dal 10 Marzo a seconda del relativo preavviso.
 b) In banco giro abbuondando il 2 % d'interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a fior. 20,000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. Conferma versamenti in apposito libretto.
 c) Contegia per tutti i versamenti fatti in qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.
 Assume poi propri correntisti l'incasso dei conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.
 d) S' incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise nonché del incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso modica provvigione.
 e) Procura la bolatura di valori Esteri con la massima sollecitudine alla condizione modicissima.
 f) Vende le lettere di pegno 4 1/2 % e obbligazioni comunali 4 % con 5 % di premio della Banca Commerciale Ungherese di Pest. Le lettere di pegno 4 % della Banca Ipotecaria Ungherese, nonché le obbligazioni comunali 4 1/2 % della stessa banca. Le Lettere di Pegno 4 1/2 % esenti da imposta della Banca Provinciale Ipotecaria della Croazia e Slavonia in Zagabria.
 La Filiale della Banca Union accetta in custodia verso una tenuissima tassa effetti di qualsiasi specie, procura l'incasso dei coupons alla scadenza e la verifica dei titoli sorteggiati.
 La Filiale della Banca Union Sezione merci Trieste s' incarica dell'acquisto della vendita di merci in commissione, accede da sovvenzioni sopra depositi merzanzie, oppure sopra polizze di carico.
 Trieste, 26. Febbraio 1894. 1 12

Aite & Zadnik-Trst
 Via Nuova na voglu via S. Lazzaro.
 priporoča slav. občinstvu svojo prodajalnice z manufakturami blagom. V zalogi nahaja se povsem najnovejša blaga, točka za ženske kolikor za moške in deca. Veliki izbor platna, bombaževine, perila, rubece volnenih in svila. Velika zaloga vseh potrebščin za življenje in krojače. V zalogi nahajajo se nadalje vsakovrstni trakovi in tudi trakovi slovenskih barv.
 Priporočata se 88. g. učiteljcem v mestu in na deželi za vse potrebščine šolskih ročnih del. Uzorci se pošiljajo na zahtevo franko.

Objava.
 Opozarja se slavno p. n. občinstvo, da „Hôtel-Pension“

All'Obelisco d'Opcina

ostane nekaj časa zaprt, ker se morajo popraviti prostori in popolnoma premeniti pohištvo, da se udovolji opravičenim zahtevam občinstva.

Novi lastnik objavi dan, kedar se hotel zopet odpre. Laska se z nadejo, da najdejo njegovi napori stalno podporo slavnega občinstva.

Najudanejši
Ivan Goljevšček.

JAKOB STRUKELJ - TRST
 via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.
 prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angloška
kolesa (bicykle)
 (model 1893).
 Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se ga brezplačno. Pošila se na deželo in na vse kraje. — Opozarja se posebno na to, da se kolesa tudi izposojujejo proti nizki odškodnini.

Krojačnica za moške,
 spojena z izdelovanjem perila
 za **moške in ženske**
A. ŠČUKA
 Via Farneto, TRST, št. 34, I nadst.
 priporoča se za vsakovrstna dela krojaške obrti za moške obleke, kakor tudi za izdelovanje perila za moške in ženske
 Delo izvrši natančno po meri in cenó.

Podpisana si usojava najuljudneje naznaniti, da sta prevzela že skozi 30 let obstoječo, slavnemu občinstvu tukaj in v okolici dobro poznano tvrdko **G. Olifčič** ter se priporočava sl. občinstvu, da bi naju isto blagohotno podpiralo z naročili.
 Priporočava se posebno čč. duhovščini in gg. uradnikom tu in v okolici da blagovolijo naju vsestranski podpirati ter obljubijeva, da bo deva točno in kolikor najbolj mogoče dobro postregla z nizko ceno in dobrim blagom.
 Za obilno naročbo priporočava se

Olifčič & C.°
 Via S. Caterina štev. 9.
 Cenilnik pošilja se na zahtevo zastoj.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO.
 Peronosporne štrcaljke, slične Vermorelu, samostojne peronosporne štrcaljke, z zračno stiskalno sesalko, vinske preše vseh vrst, stiskalnice za olje, hidrauliške stiskalnice, poboljšanja drobita, pivničarsko orodje, vinske sesalke, cevi za vino, stiskalnice za seno in slamo, ljustila za koruzo, čistilnica za žito, stroji za odstranjenje skorij itd.
 prodaja po jako znižanih cenah proti jamstvu in na poskušnjo
IG. HELLER, Dunaj II 2, Praterstr. N. 49.
 Obširni ceniki zastoj in franko. Iške prodajalcev z druge roke.
 Pooblaš. se stari pred nakupom pismarjenja.

KATHREINER-KNEIPPOVA SLADNA KAVA.
 Koe nadomestilo za bobovo kavo se priporoča najokusejše, edino zdravno in ob enem najokusejše priime k bobovi kavi je!
 KATHREINER-1891-1894-8 ZLATIH KOLAJN
 Pozor: zahtevajte in jemljite le kavnice s imenom „Kathreiner“.
 Se dobi povsod: 1/2 Kile za 25 kr.
 Najčistejši prirodni slad v celih zrnih, ki se ne dajo posorejati.